

TV Mosaik (Hovedstaden)
Reventlowsgade 14, 4. sal
1651 København V

Radio- og tv-nævnet

16. november 2012

Sagsnr: 2012-008573

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over ulovlig sponsorering/skjult reklame på ikke-kommercielle tv-stationer i MUX 1 (TV Mosaik, Hovedstaden)

Niels P.W. Jørgensen har ved e-mail af 6. januar 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om ulovlig sponsorering og/eller skjult reklame på ikke-kommercielle tv-stationer, der sender i det jordbaserede digitale sendenet, som er betegnet som MUX 1. Som konkrete tidspunkter for eksempler på udsendelserne har klager blandt andet angivet den 23. september 2011, kl. 21:00 til 21:30 og 2. december 2011 kl. 21:00 til 21:30, hvor tv-stationen TV Mosaik har sendetid i region Hovedstaden.

Klager anfører følgende:

"...

Uffes Torve Køkken, Datingline 90901555, mettes mix, galleri Helt, Kanal København, Moviemakers, Amagerseniorer, Words of Pearce, KosmoVerden i Danmark, moviemakers igen, dansk top scenen, Kanal København igen, DVDcity.dk, Bideo.dk, Mediehuset København, Frivillighedensansigter.dk, www.fic.dk

(...)

Da det sendes i mux1 er det sponsor regler der gælder og derfor må det være for mange sponsors og for lange sponsor indslag da det sammenlagt er 5 minutter og som jeg forstår reglerne må man have en 20sek og to på 10sek i starten eller slutningen af et program

På grund af omfang og indhold er det meget svært for mig som har sendetilladelse til Tvscenen som sender fredag kl 09.30-10.00 og 14.00-14.30 ? kl 21.30-22.00 alt så lige efter mediehuset

..."

Beskrivelse

TV Mosaik har som bilag til høringssvar af 20. februar 2012 fremsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med programmerne sendt henholdsvis 23. september 2011, kl. 21:00 til 21:30 og 2. december 2012 kl. 21:00 til 21:30.

Udsendelsen sendt den 23. september 2011

Udsendelsen har en samlet længde på 30 minutter og begynder med en sponsorkreditering for Uffes Torvekøkken.

Krediteringen består af en opdelt skærm, hvor der på venstre ses en kok, der skærer kød ud, mens der på højre side på et skilt mellem billeder af forskellige anretninger på tallerkener kan læses følgende tekst:

"Uffes Torvekøkken. www.uffestorvekokken.dk"

En speaker siger:

"Programmet præsenteres i samarbejde med Uffes Torvekøkken, din leverandør for diner transportable samt firmafrokostordninger."

Derefter vises en sponsorkreditering for Datingline. En speaker siger:

"Programmet præsenteres i samarbejde med Datingline. Datingline - Kærligheden venter på 90 90 ... "

Samtidig vises stillbilleder af personer, der taler i telefon. På et afsluttende skærm billede vises firmanavnet, telefonnummeret til virksomheden og en tekst-tv-side med store bogstaver og tal.

De to krediteringer varer tilsammen ca. 16 sekunder.

Herefter begynder programmet "Kosmo - verden i Danmark" med en animeret intro. Programmet omhandler den politiske situation i Ægypten og varer ca. 23 minutter og 30 sekunder.

Efter programmet vises sponsorkrediteringer for Uffes Torvekøkken og Datingline svarende til dem der blev vist i programmets begyndelse.

Herefter følger en række forskellige korte indslag:

- En trailer for programmet "Mettes Mix", der vises på tv-stationen LUX 1 i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1. I traileren vises et band der spiller, idet der på en crawler nederst på skærmen kan læses følgende tekst:

"SE METTES MIX PÅ LØRDAG Mød bl.a. Johnny Horsepower".

Traileren afsluttes med en sponsorkreditering for Galleri Helth. En Speaker siger:

"Mettes Mix bliver præsenteret i samarbejde med Galleri Helth"

Samtidig vises et skærbillede med et visitkort, der indeholder Galleriets navn, adresse, telefonnummer, e-mailadresse samt internetadresse.

- Et indslag om Kanal København, hvor en speaker vises foran Kanal Københavns logo, imens han siger:

"Se Kanal København, der sendes på UHF, kanal 35. Det svarer til 586 MHz. Du kan også se Kanal København på kabel-tv. Er den ikke med i din kabel-tv-pakke, så kontakt din leverandør."

Samtidig vises et skilt på skærmen, hvor der kan læses følgende tekst:

"Antenne: Kanal 35 (586 MHz) Kabel TV: Kontakt din udbyder"

Sidst i indslaget høres følgende speak:

"Kanal København – tv der tænder."

Samme tekst står tillige skrevet i store bogstaver på det afsluttende skærbillede.

- En trailer for programmet "MovieMakers", som både vises på station Kanal 1 (region Hovedstaden, MUX 1) og på Kanal København. Traileren afsluttes med en visning af et skærbillede, hvor der kan læses følgende tekst:

"MovieMakers

Danske kort- og novellefilm

Hver onsdag kl. 21:00 på Kanal København

Natten til søndag kl. 0:00 på Kanal Hovedstaden"

- Et indslag om Amager Seniorer, hvor der informeres om organisationen, herunder hjemmesiden www.amagerseniorer.dk.

- En trailer for programmet "Words of Peace", der vises på tv-stationen LUX 1 i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1.
- En trailer for programmet "Kosmo - Verden i Danmark", der sendes på tv-stationen TV Mosaik selv (region Hovedstaden, MUX 1). Indslaget afsluttes med en visning af titlen "Kosmo" i skærmstørrelse, og derefter vises følgende tekst i store bogstaver:

*"Estland Letland
Litauen Slovenien
fredag kl. 21"*

- Et yderligere indslag om programmet "MovieMakers, som sendes både på station Kanal 1 (region Hovedstaden, MUX 1) og på Kanal København. Der er tale om en længere version af indslaget, hvori seerne opfordres til at indsende film, som de selv har produceret, for at få dem vist i stationens udsendelser samt i landsdækkende tv og på Kanal København.

Herefter vises et skærmbillede med stationens logo. Herunder kan der læses *"Find os på facebook"* med hvide bogstaver på blå grund og der vises et logo for Facebook. Afslutningsvis vises et logo for Mediehuset København med teksten *"Mediehuset København Production & Broadcasting"*.

- En trailer for programmet "Dansk Top Scenen" der vises på tv-stationen Dancomtv (region Hovedstaden, MUX 1), som indeholder visninger af forskellige sangere, der optræder på en scene. Traileren afsluttes med et skærmbillede med Kanal Hovedstadens logo, og hvor der kan læses følgende tekst:

"Dansk Top Scenen, lørdag kl. 21.30"

- Et yderligere indslag om Kanal København. Der er tale om en udvidet version af det ovenfor beskrevne indslag, hvori der tillige indgår korte trailere for forskellige programmer, som kan ses på Kanal København, imens speakeren oplyser om programmerne.
- Et pauseskilt for Kanal Hovedstaden (region Hovedstaden i MUX 1) med Kanal Hovedstadens logo og henvisninger til hjemmesiden og tekst-tv og teksten:

"Næste program starter om lidt..."

Udsendelsen sendt den 2. december 2011

Udsendelsen har en samlet længde på ca. 30 minutter og begynder med programmet "Frivillighedens ansigter", som omhandler et projekt om frivilligt arbejde. Programmet varer ca. 21 minutter.

Herefter følger en sponsorkreditering for DVD City. En speaker siger:

"Programmet er produceret i samarbejde med DVD City.dk, websiden med nye og brugte DVD'er."

Samtidig vises et skærbillede med følgende tekst:

"DVDCITY.dk VideoNetto Masser af nye og brugte DVD'er"

Derefter vises en sponsorkreditering for Datingline. En speaker siger:

"Programmet præsenteres i samarbejde med Datingline. Datingline - Kærligheden venter på 90 90 ... "

Samtidig vises stillbilleder af personer, der taler i telefon. På et afsluttende skærbillede vises firmanavnet, telefonnummeret til virksomheden og en tekst-tv-side med store bogstaver og tal.

De to krediteringer varer tilsammen ca. 18 sekunder.

Herefter følger en række forskellige korte indslag:

- En trailer for programmet "Mettes Mix", der vises på tv-stationen LUX 1 i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1. I baggrunden vises logoet "Mettes Mix", og en forfatter oplyser om, at det kommende program handler om en bog han har udgivet. Herefter vises et skærbillede, hvor der kan læses følgende tekst:

"Mettes Mix Lørdag 22:00, Kanal Hovedstaden"

Indslaget afsluttes med en sponsorkreditering for Fru Munk.dk. En speaker siger:

"Mettes Mix bliver præsenteret i samarbejde med: Fru Munk.dk, eksklusiv webshop med lækkerit lingeri. Også store størrelser, rimelige priser og stort udvalg."

Imens vises et skærmbillede med et visitkort, hvorpå der kan ses et billede af en kvinde i undertøj og følgende tekst:

"Fru Munk.dk Lingeri Strømper Corsager"

- Et indslag om Kanal København svarende til det, der blev sendt den 23. september.
- Et indslag om "Bideo.dk", hvori der oplyses om et web-tv bibliotek om Europa. En speaker fortæller om det på hjemmesiden tilgængelige materiale. Speakeren oplyser blandt andet, at sitet er etableret ved et samarbejde mellem Mediehuset København og Altinget.dk.
- Et indslag om projektet "Frivillighedens Ansigter", hvori der opfordres til at deltage i frivilligt arbejde.
- En trailer for programmet "Kosmo – Verden i Danmark", der sendes på tv-stationen TV Mosaik selv (region Hovedstaden, MUX 1), svarende til den, der blev sendt den 23. september.
- Et indslag om Amager Seniorer, hvori der informeres om organisationen, herunder hjemmesiden www.amagerseniorer.dk. Indslaget vises i alt tre gange.
- En trailer for programmet "Words of Peace", der vises på tv-stationen LUX 1 i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1 og på Kanal København. Der er tale om en længere version af traileren end den der blev vist den 23. september. I slutningen vises følgende rulletekst i store bogstaver, der kører langsomt hen over skærmen:
"WORDS OF PEACE- Kanal Hovedstaden Kanal Østjylland Kanal Øst og andre regionale kanaler. FREDAG kl. 9.00"
Kanal København SØNDAG kl. 22.00
Gratis infopakke på www.wordsofpeace.dk eller tlf.7022"
- En trailer for programmet "Dansktop Scenen", der vises på tv-stationen Dancomtv (region Hovedstaden, MUX 1), svarende til den, der blev sendt den 23. september.
- Et yderligere indslag om Kanal København med korte programtrailere svarende til det, der blev sendt den 23. september.
- Et indslag om Dansk Røde Kors, hvori en afrikansk kvinde fortæller om sit frivillige arbejde og seeren opfordres til at blive fadder og støtte forældreløse børn i Zimbabwe.

Afslutningsvis vises et pauseskilt med informationer om Kanal Hovedstaden (region Hovedstaden i MUX 1) svarende til det, der vises efter udsendelsen den 23. september.

Høringssvar

TV Mosaik har i høringssvar af 20. februar 2012 anført følgende til klagen:

"

Vores kollega på MUX 1, Niels P. W. Jørgensen, TV Scenen, har klaget over TV Mosaiks programvirksomhed.

På baggrund af jeres skrivelse af 26. januar 2012 fremsendes hermed en udtalelse fra stationen med de ønskede oplysninger, for de ønskede tidsrum iht. § 8, stk. 2, i Bekendtgørelse nr. 1423 af 20. december 2011 og Reklamebekendtgørelse nr. 228 af 16. april 2011, § 27, stk. 1-5 og § 3 og 4 samt Radio- og fjernsynslovens § 72 og 73.

23. september 2011, kl. 21:00-21:30

<i>Titel</i>	<i>Type</i>
<i>Uffes Torvekøkken</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>
<i>Datingline</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>
<i>Kosmo Verden i Danmark</i>	<i>Program</i>
<i>Uffes Torvekøkken</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>
<i>Datingline</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>
<i>Mettes Mix</i>	<i>Programpromospot med sponsor</i>
	<i>Gallerie Helt</i>
<i>Kanal København</i>	<i>Kanal Promospot</i>
<i>MovieMakers</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Amager Seniorer</i>	<i>OBS spot</i>
<i>Words of Peace</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Kosmo Verden i Danmark</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>MovieMakers</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Dansk Top Scenen</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Kanal København</i>	<i>Kanalpromospot</i>
<i>Kanal Hovedstaden</i>	<i>Pauseskilt</i>

2. december 2011 kl. 21:00-21:30

<i>Titel</i>	<i>Type</i>
<i>Frivillighedens ansigter</i>	<i>Program</i>
<i>DVD City</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>
<i>Datingline</i>	<i>Sponsorskilt 10 sec.</i>

<i>Mettes Mix</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Kanal København</i>	<i>Kanalpromospot</i>
<i>Bideo.dk</i>	<i>OBS spot</i>
<i>www.frivillighedensansigter.dk</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Kosmo Verden i Danmark</i>	<i>Programpromospot</i>
<i>Amager seniorer</i>	<i>OBS spot</i>
<i>Dansk Røde Kors</i>	<i>OBS spot</i>
<i>Amager Seniorer</i>	<i>OBS spot</i>
<i>Kanal Hovedstaden</i>	<i>Pauseskilt</i>

TV Mosaik indgår i et samarbejde omkring visning af sponsorer, promospots og OBS spot i henhold til lovgivningen. De viste sponsorkilte overholder reglerne om sponsorkreditering.

Ovenstående tidsrum indeholder ikke ulovlig sponsorering/skjult reklame.

..."

I yderligere høringsvar af 14. april 2012 har TV Mosaik endvidere oplyst følgende:

"...

I henhold til mail af 30. marts fremsendes hermed de ønskede yderligere oplysninger.

Generelt.

Foreningen TV Mosaik driver sin virksomhed - herunder tv-virksomhed - i henhold til de grundliggende rettigheder om kunstnerisk og redaktionel frihed og fri næring. Som så mange andre kulturelle aktiviteter er vores virksomhed finansieret af en blanding af offentlige tilskud og øvrige indtægter, herunder sponsorindtægter. TV Mosaik driver sin tv-virksomhed iht ansøgning om sendetilladelse og tilladelse, samt gældende lovgivning.

Vi tillader os også at gøre opmærksom på at ikke-kommercielle tv-stationer i forbindelse med ansøgning om tilladelse skal udarbejde et budget, der ikke må indeholde tilskud fra Kulturministeriet. Den ikke-kommercielle tv-station skal med andre ord fremsende et budget, der finansierer omkostningerne med andre lovlige indtægter.

1. Programtrailere.

Tv Mosaik sender på Kanal Hovedstaden og sender programtrailere for de sendetilladelsesindehavere, der sender på kanalen og er medlem af sendesamvirket. Vi viser også spots for den fælles service sendetilladelsesindeha-

verne i sendesamvirket tilbyder seerne på www.kanalhovedstaden.dk, tekst-tv, programskilte, EPG, samt programoversigter til øvrige medier.

Det er vores opfattelse at disse aktiviteter - incl. programtrailere - gør det mere overskueligt for seerne at finde frem til de programmer, de ønsker at se i Kanal Hovedstadens komplekse og uoverskuelige programstruktur.

Disse aktiviteter skulle også gerne øge nytteværdien af Kulturministeriets tilskud til de ikke-kommercielle tv-stationer, da kendskabet til det enkelte program hermed øges i befolkningen. Efter vores opfattelse helt naturlige aktiviteter i branchen for ikke-kommercielle tv-kanaler - inc de regionale TV2-kanaler og DR, hvor der også foregår krydspromotion mellem de forskellige kanaler, f.eks. mellem TV2 regionerne og TV2 Danmark, der deler en kanal.

Mettes Mix sendes af LUX 1

MovieMakers sendes af Kanal 1

Words og Peace af U-landsTV

Kosmos Verden i Danmark af TV Mosaik

Dansk Top Scenen af Dancom TV

2. Kanalpromospot/programoversigt Kanal København

Tv Mosaik har samarbejdet med Kanal København siden 1999. Samarbejdet består blandt andet af udveksling af programmer og fælles kanalpromotion, der øger seernes mulighed for at se TV Mosaiks programmer på Kanal København.

3. OBS-spots

Der er ikke modtaget vederlag for de sendte OBS-spot. Vi skal iøvrigt gøre opmærksom på at ikke-kommercielle tv-stationer må sælge sendetid til ikke-kommercielle organisationer. OBS-spot er ikke-kommercielle, idet vi tillader os at henvise til DRs regler på: www.dr.dk/DR1/OBS/regler.htm

Kopi af denne mail er sendt til formanden for sendesamvirket Kanal Hovedstaden, Kai Mikkelsen.

..."

I yderligere høringsvar af 25. juni 2012 har TV Mosaik endeligt oplyst, at programmet "Words of Peace" ikke som oprindeligt angivet sendes på U-lands-tv, men på stationen LUX 1, som sender i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 30. oktober 2012 behandlet sagen og skal udtale:

Niels P.W. Jørgensen har ved e-mail af 6. januar 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om ulovlig sponsoring og skjult reklame på ikke-kommercielle tv-stationer, der sender i MUX 1. Som konkrete tidspunkter for eksempler på udsendelserne har klager blandt angivet den 23. september 2011, kl. 21:00-21:30 og 2. december 2012 kl. 21:00-21:30, hvor tv-stationen TV Mosaik har sendetid i Region Hovedstaden.

TV Mosaik viste i forbindelse med programmerne sendt den 23. september og 2. december 2011 en række indslag af forskellig karakter.

Spørgsmålet er således, om de nævnte indslag er udsendt i strid med radio- og fjernsynslovgivningens regler om sponsoring og/eller reglerne om reklamers identifikation og placering i radio- og fjernsynsloven og i reklamebekendtgørelsen bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsoring m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012 (reklamebekendtgørelsen).

Det følger af § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer i fjernsyn må således kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Det fremgår af Radio- og tv-nævnets praksis på området, som er baseret på reglerne herom i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU, at præsentationer i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser m.v. udgør skjult reklame, når denne fra medietjenesteudbyderen er ment som en reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. Eftersom det kan være svært at afgøre, hvorvidt en given henvisning m.v. er tilsigtet, anvender Nævnet i overensstemmelse med Kommissionens fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser"¹, kriteriet "uberettiget fremhævelse". I den konkrete vurdering kan der således lægges vægt på, hvorvidt en fremhæ-

¹ Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

velse af en vare eller tjenesteydelse m.v. er berettiget under hensyntagen til udsendelsens redaktionelle indhold.

Det fremgår endvidere af § 8, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1423 af 10. december 2011 om ikke-kommercielt tv i MUX 1 (MUX 1-bekendtgørelsen), at reklamer ikke må indgå i MUX 1-stationernes programvirksomhed. Bestemmelsen er enslydende med den på udsendelsestidspunktet gældende bestemmelse i tidligere bekendtgørelse nr. 882 af 17. september 2009.

De forskellige indslag m.v. behandles i det følgende sorteret efter deres karakter og det herfor relevante regelområde.

Sponsorkrediteringer før og efter programmerne

I udsendelsen vist den 23. september 2011 sendes både før og efter programmet "Kosmo – Verden i Danmark" sponsorkrediteringer for hhv. Uffes Torvekøkken samt for Datingline.

I udsendelsen vist den 2. december 2011 sendes sponsorkrediteringer for DVD City og Datingline efter programmet.

Det følger af § 80, stk. 1, i radio- og fjernsynsloven og § 27, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at sponsorerede programmer i fjernsyn klart skal kunne identificeres ved, at sponsors navn, logo eller andet symbol, herunder en angivelse af sponsors produkt, tjenesteydelse eller kendemærke herfor, er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder.

Såfremt programmet i radio og fjernsyn har 1 eller 2 sponsorer, må den samlede varighed af angivelsen af sponsor ikke overstige 10 sekunder. Har et program 3 eller flere sponsorer må angivelsen heraf ikke overstige 30 sekunder, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 3, 1. og 2. pkt.

I henhold til reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 5, kan angivelsen af sponsorer i fjernsyn finde sted i form af bevægelige billeder indeholdende sponsors navn, logo, produkt eller tjenesteydelse. Angivelsen må i fjernsyn ikke ledsages af en særlig lydbaggrund, der har tilknytning til sponsor eller dennes produkter m.v.

Spørgsmålet er således, om krediteringerne i deres varighed og form er i overensstemmelse med ovennævnte regler.

Sponsorkrediteringerne for Uffes Torvekøkken og Datingline varer tilsammen ca. 16 sekunder ved visningerne i begyndelse og slutning af programmet sendt den 23. september 2012. Krediteringerne for DVD City og

Datingline efter programmet sendt den 2. december 2012 varer tilsammen ca. 18 sekunder.

Krediteringerne overstiger dermed i begge tilfælde den tilladte samlede varighed på 10 sekunder for programmer, som har 1 eller 2 sponsorer, og er således i strid med reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 3, pkt. 1.

Samtlige sponsorkrediteringer indeholder desuden reklameslogans, ligesom der i krediteringen for Datingline er indeholdt angivelse af et telefonnummer til virksomheden samt en henvisning til en tekst-tv-side. Krediteringerne for Uffes Torvekøkken og DVD City indeholder endvidere angivelser af internetadresser.

I lyset af de ovenfor allerede konstaterede overtrædelser af sponsoreringsreglerne har Radio- og tv-nævnet set bort fra en uddybende oplysning af sagen på dette punkt, og Nævnet har således ikke taget nærmere stilling til, hvorvidt de konkrete angivelser af de nævnte slogans, internetadresser m.v. udgør overtrædelser af reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

Radio- og tv-nævnet skal derfor alene indskærpe, at det følger af Radio- og tv-nævnets praksis, at bl.a. angivelse af slogans i sponsorkrediteringer kun er tilladt, for så vidt disse angivelser er del af sponsorens logo. Det afgørende vil i den forbindelse være, om sponsorens sædvanlige logo – det logo, som identificerer sponsoren – indeholder sloganet eller øvrige i krediteringen anvendte angivelser.

Indslag betegnet som "OBS spots"

Efter begge programmer sendt hhv. den 23. september og 2. december 2012 vises flere indslag, som TV Mosaik i høringsvar af 20. februar 2012 betegner som "OBS spots". Hertil hører indslagene om EU-oplysningssiden "Bideo.dk", "Amager seniorer.dk" samt om Dansk Røde Kors.

I høringsvar af 14. april 2012 har stationen oplyst, at der ikke er modtaget vederlag i forbindelse med udsendelsen af disse indslag, og der henvises til DR's regler om OBS.

Det fremgår af reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4, at radio- og fjernsynsforetagenders foromtale af kommende programmer samt omtale af produkter og lign., som er direkte afledt af, og som supplerer programmerne, samt public service-meddelelser og vederlagsfrie indslag til fordel for velgørenhed ikke er omfattet af reklamebekendtgørelsen, med undtagelse af reglerne om sponsoring og produktplacering. Sådanne programmer er ikke omfattet af reklamebekendtgørelsen og kan dermed kan vises udenfor reklameblokke. Indslag af denne karakter kan således lovligt

vises på ikke-kommercielle tv-stationer i MUX 1, idet der ikke er tale om reklamer jf. § 8, stk. 2, i MUX 1-bekendtgørelsen.

Spørgsmålet er således, om de omtalte indslag har karakter af vederlagsfrie indslag til fordel for velgørenhed, eller indeholder relevant og uvildig samfundsmæssig information som kan sidestilles med public service-meddelelser, som fx OBS-indslag, som de vises på DR.

Indslagene vedr. Amager Seniorer.dk og Dansk Røde Kors har non-profit-organisationer som afsender. Eftersom der ikke er modtaget vederlag i forbindelse med visningen af indslagene, lægger Radio- og tv-nævnet til grund, at der i begge tilfælde er tale om vederlagsfrie indslag til fordel for velgørenhed, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

Indslaget vedr. "bideo.dk" angår et web-tv-bibliotek med tv-programmer om Europa og EU. Det oplyses bl.a. i indslaget, at sitet er etableret ved et samarbejde mellem Mediehuset København og Altinget.dk.

I henhold til oplysninger på tjenestens hjemmeside har tjenesten til formål at samle oplysende tv-programmer om Europa på en fælles web-platform samt at øge debatten og oplysningen om Europa. Programmerne stilles gratis til rådighed.

På baggrund af det på hjemmesiden og af stationen oplyste lægger Radio- og tv-nævnet til grund, at der er tale om relevant og uvildig samfundsmæssig information, således at indslaget falder under anvendelsesområdet for reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

Nævnet skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at der er grænser for, hvilke indslag der kan falde ind under denne bestemmelse. Nævnet har på baggrund af det oplyste ikke fundet anledning til yderligere bemærkninger.

Indslag om Kanal København

Endvidere vises der to udgaver af indslag, der omhandler den kommercielle lokal-tv-station Kanal København. I høringssvaret af 20. februar 2012 er disse indslag betegnet som "kanalpromospots."

Spørgsmålet er også her, hvorvidt indslagene er omfattet af bestemmelsen om foramtaler m.v. i reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4, eller om indslagene har karakter af reklame, som er sendt i strid med reglerne om reklamers identifikation og placering samt i strid med reklameforbuddet for MUX 1-stationerne jf. MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

I indslagene siger speakeren blandt andet:

"Se Kanal København, der sendes på UHF, kanal 35. Det svarer til 586 MHz. Du kan også se Kanal København på kabel-tv. Er den ikke med i din kabel-tv-pakke, så kontakt din leverandør."

Herudover vises der i den længere udgave af spottet tillige korte trailere for forskellige programmer, som kan ses på Kanal København, imens speakeren oplyser om programmerne.

Sidst i indslaget angives følgende slogan som speak og skrift på skærmen:

"Kanal København – tv der tænder."

Der er ikke tale om indslag, som omhandler foromtale af TV Mosaiks egne programmer i region Hovedstaden i MUX 1, eller som har karakter af vederlagsfrie indslag til fordel for velgørenhed m.v., jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

I indslagene opfordres seeren derimod bl.a. ved brug af et reklameslogan til at se Kanal København. I den lange udgave af spottet vises tillige programmeksampler, der sendes på kanalen. Det er på denne baggrund Radio- og tv-nævnets vurdering, at det foreliggende indslag har til sigte at markedsføre Kanal København og dermed har karakter af reklame.

Radio- og tv-nævnet finder derfor, at visningen af indslagene om Kanal København er sket i strid med reglerne om reklamers identifikation og placering, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet for MUX 1-stationer, jf. MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Foromtaler for forskellige programmer

Der vises endvidere trailere for en række kommende programmer.

Spørgsmålet er således, om disse indslag har karakter af radio- og fjernsynsforetagenders formtale af kommende programmer, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4, 1. pkt., som lovligt kan vises udenfor reklameblokke og dermed på en ikke-kommerciel tv-station i MUX 1, jf. MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Trailer for "Kosmo - verden i Danmark"

Efter det af TV Mosaik oplyste sendes programmet "Kosmo – verden i Danmark" på stationen TV Mosaik. Programtrailereren for dette program er således omfattet af reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4 som lovlig egenreklame. Indslaget indeholder ikke øvrige henvisninger m.v., der kan være

relevante i forhold til reglerne om sponsorering eller skjult reklame, og Radio- og tv-nævnet har ingen bemærkninger hertil.

Trailer for "Dansk Top Scenen"

Programmet "Dansk Top Scenen" sendes på den ikke-kommercielle tv-station Dancom TV i region Hovedstaden i MUX 1. Der således tale om en station, som sender i samme region som TV Mosaik, men på andre tidspunkter. Stationerne hører endvidere til samme sendesamvirke.

Eftersom der ikke er tale om et program, der sendes på TV Mosaik selv, er denne trailer ikke omfattet af det direkte anvendelsesområde for reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

Ordlyden i reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4, fortolkes i praksis således, at adgangen til placeringen af trailers eller egenreklamer frit i sendefladen er begrænset til programomtale, som henhører under det pågældende foretagendes egen virksomhed.

Spørgsmålet er derfor, hvorvidt MUX 1-stationers foromtaler for andre MUX 1-stationer i samme region og sendesamvirke kan være omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, eller om indslagene har karakter af reklamer sendt i strid med reglerne om reklamers identifikation og placering smat i strid med reklameforbuddet for MUX 1-stationerne.

Der er tale om ikke-kommercielle tv-stationer, som sender i samme region i MUX 1, og som i overensstemmelse med reglerne herom om MUX 1-bekendtgørelsen er medlemmer af samme sendesamvirke. Stationerne er således i henhold til lovregler og i den daglige praktiske programvirksomhed tæt forbundne og er derudover underlagt de samme lovregler, herunder et særligt krav om reklamefrihed. Yderligere har de enkelte stationer i de forskellige regioner en meget begrænset sendetid hver, og den samlede sendeflade i regionerne opfattes af seerne som én kanal. Henset til seernes begrænsede informationsmuligheder om udsendelserne i MUX 1 anses foromtaler af andre stationers programmer i samme sendesamvirke og region endvidere som en relevant seeroplysning.

Under hensyntagen til disse særlige omstændigheder er det Nævnets vurdering, at foromtaler for andre stationer i samme region i MUX 1 ikke udgør aktiviteter, der har karakter af reklame i reklamebekendtgørelsens forstand. Sådanne foromtaler strider endvidere ikke mod hensynet bag de særlige regler for MUX 1-stationerne.

Det er på denne baggrund Radio- og tv-nævnets opfattelse, at foromtaler af programmer på andre ikke-kommercielle tv-stationer, der hører til samme region og sendesamvirke i MUX 1, som udgangspunkt kan sidestil-

les med lovlige foromtaler af stationernes egne programmer, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

Radio- og tv-nævnet skal understrege, at der herved er lagt vægt på de særlige hensyn, der gør sig gældende for de her omtalte tv-stationers karakter og deres indbyrdes sammenhæng.

Det har således været afgørende for Nævntes vurdering, at der er tale om foromtaler sendt af ikke-kommercielle tv-stationer for programmer, der sendes af andre ikke-kommercielle tv-stationer på samme sendemulighed, at stationerne er medlemmer af det samme sendesamvirke, at stationernes samarbejde i sendesamvirket og pligten til reklamefrihed er baseret på et særligt lovgrundlag i bekendtgørelsen om MUX 1, samt at der er i regionerne i MUX 1 er et særligt hensyn at tage overfor seerne, eftersom der er tale om udsendelser på samme sendemulighed, hvor den samlede sendeflade fremstår som én kanal, og hvor der udsendes et fragmenteret sendeskema med korte udsendelsestidspunkter for de enkelte stationer.

For at være lovlige, skal disse indslag dog overholde reglerne om sponsoring, og derudover må disse ikke indeholde skjult reklame i strid med reglerne herom.

Eftersom programmet "Dansk top Scenen" sendes på en ikke-kommerciel tv-station i samme region og sendesamvirke som TV Mosaik, kan denne i overensstemmelse med det ovenfor anførte sidestilles med en foromtale for TV Mosaiks egne programmer, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4. Formomtalen indeholder ikke øvrige henvisninger m.v., der kan være relevante efter reglerne for sponsoring eller skjult reklame, og Radio- og tv-nævnet har derfor ingen bemærkninger hertil.

Trailer for MovieMakers

Programmet "MovieMakers" sendes ligeledes i region Hovedstaden på stationen Kanal 1. I overensstemmelse med det ovenfor anførte kan programtrailereren derfor som udgangspunkt sidestilles med lovlige foromtaler af TV Mosaiks egne programmer jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4.

I indslagets slutning vises bl.a. logoet for Mediehuset København under angivelse af ordene "*Production & Broadcasting*". Radio- og tv-nævnet lægger til grund, at der er tale om en henvisning til produktionsvirksomheden bag det omtalte program og har ingen bemærkninger hertil.

Radio- og tv-nævnet har imidlertid bemærket, at trailereren også indeholder en henvisning til et udsendelsestidspunkt på den ovenfor omtalte kommercielle tv-station Kanal København, der sender på en anden frekvens i Københavnsområdet.

Denne henvisning bevirker en fremhævelse af Kanal København, som uanset den korte form har karakter af reklame for Kanal København. En sådan henvisning til en kommerciel tv-station er efter Nævnets vurdering i strid med hensynet bag reglerne for de ikke-kommercielle tv-stationer i MUX 1.

Henvisningen udgør således skjult reklame i strid med reglerne om reklamers identifikation og placering, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet i MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Trailer for "Mettes Mix"

Programmet "Mettes Mix" sendes i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1 på stationen LUX 1. Denne station hører således ikke til det samme sendesamvirke som TV Mosaik. Det er Radio- og tv-nævnets vurdering, at der på denne baggrund ikke er tale om den samme tætte forbundenhed mellem stationerne, som gør sig gældende for stationer i samme region og sendesamvirke i henhold til det ovenfor anførte. Programtrailereren for dette program kan derfor ikke sidestilles med en lovlig foromtale for TV Mosaiks egne programmer, jf. reklamebekendtgørelsens § 1, stk. 4. Visningen af programtrailereren er således sket i strid med reglerne om reklamers identifikation og placering, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet i MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Vedr. visningen af bl.a. adresse, telefonnummer og e-mail i sponsorkrediteringen for Galleri Helth for så vidt angår trailereren for "Mettes Mix", der vist den 23. september 2011, samt angivelse af en reklameslogan i sponsorkrediteringen for Fru Munk.dk i forbindelse med trailereren for "Mettes Mix" vist den 2. december 2011, skal Nævnet udtale følgende:

I lyset af de ovenfor allerede konstaterede overtrædelser af sponsoreringsreglerne har Radio- og tv-nævnet set bort fra en uddybende oplysning af sagen på dette punkt, og Nævnet har således ikke taget nærmere stilling til, hvorvidt de konkrete angivelser af de nævnte slogans, internetadresser m.v. udgør overtrædelser af reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

Radio- og tv-nævnet skal derfor også alene indskærpe, at det følger af Radio- og tv-nævnets praksis, at bl.a. angivelse af slogans i sponsorkrediteringer kun er tilladt, for så vidt disse angivelser er del af sponsorens logo. Det afgørende vil i den forbindelse være, om sponsorens sædvanlige logo – det logo, som identificerer sponsoren – indeholder sloganet eller øvrige i krediteringen anvendte angivelser.

Trailer for "Words of Peace"

Programmet "Words of Peace" sendes ligesom "Mettes Mix" på stationen LUX 1 i den landsdækkende sendemulighed i MUX 1. Traileren for dette program kan derfor i overensstemmelse med det ovenfor anførte ikke side-stilles med en lovlig foromtale for TV Mosaiks egne programmer, og er derfor udsendt i strid med i strid med reglerne om reklamers placering, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet i MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Radio- og tv-nævnet har endvidere bemærket, at der i forbindelse med visningen af traileren den 2. december 2011 angives et sendetidspunkt på den kommercielle tv-station Kanal København. Som anført under afsnittet vedr. traileren for MovieMakers udgør en sådan henvisning fra en ikke-kommerciel tv-station i MUX 1 til en kommerciel station skjult reklame i strid med reglerne om reklamers placering, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet i MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Yderligere indeholder denne udgave af traileren henvisninger til en internetadresse og et telefonnummer, og der oplyses om en gratis infopakke, som kan rekvireres.

Spørgsmålet er, om også disse henvisninger udgør skjult reklame i strid med reglerne herom, jf. reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, 1. pkt., samt i strid med reklameforbuddet i MUX 1-bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Det omtalte program "Words of Peace" indeholder et foredrag af Pram Rawat. Den internetside, der henvises til, samt det materiale, der kan rekvireres gratis, er relateret til samme foredragsholder og dennes ideer og synspunkter. På de angivne hjemmesider udbydes udover den angivne gratis infopakke også diverse materialer, som ikke er gratis.

Afgørende er således, om der er sket en fremhævelse af de nævnte internetsider m.v., der går ud over, hvad der er berettiget i programmets redaktionelle indhold.

Eftersom der er oplyst om gratis infopakke og en konkret internetadresse samt telefonnummer, er det Radio- og tv-nævnets vurdering, at der er tale om fremhævelser af foredragsholderens yderligere virksomhed og den nævnte hjemmeside, som er tilknyttet til ham.

Spørgsmålet er, om disse fremhævelser er berettigede i forhold til programmets redaktionelle indhold.

Programmet "Words of Peace" omhandler foredragsholderen Prem Rawat og hans budskaber. Henvisningerne står således i en indholdsmæssig sammenhæng med det omtalte program. I lyset af den kendsgerning, at der på den angivne hjemmeside er materiale i tilknytning til foredragsholderens virksomhed til salg, får henvisningerne imidlertid karakter af reklame, uanset at der i rulleteksterne kun omtales gratis materiale. Dette understøttes navnlig af formuleringen "gratis infopakke", som indikerer, at der findes øvrige produkter m.v., som er til salg.

På denne baggrund er det Radio- og tv-nævnets vurdering, at fremhævelserne ikke er redaktionelt berettiget i udsendelsens indhold og udgør skjult reklame. Visningen er derfor sket i strid med reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1, og 4, stk. 1, samt i strid med reklameforbuddet i § 8, stk. 2, i MUX 1-bekendtgørelsen.

Programoversigt for Kanal Hovedstaden

I slutningen af udsendelserne vises en programoversigt for Kanal Hovedstaden, dvs. de programmer, der sendes i region Hovedstaden i MUX 1, samt kontaktinformationer til kanalen/sendesamvirket, tekst-tv m.v. Der er tale om relevante oplysninger for seeren i forbindelse med de udsendelser, som sendes på kanalen. Radio- og tv-nævnet har derfor ingen bemærkninger hertil.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Udsendelserne sendt den 23. september 2011 kl. 21:00-21:30 og den 2. december 2011 kl. 21:00-21:30 på TV Mosaik i region Hovedstaden i MUX 1 indeholder overtrædelser af § 27, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012, for så vidt angår længden af den samlede visning af sponsorkrediteringer i forbindelse med programmerne.

Endvidere indeholder udsendelserne overtrædelser af reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, samt § 8, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1423 af 10. december 2011 om ikke-kommercielt tv i MUX 1, for så vidt angår visning af programtrailere for programmerne "Words of Peace" og "Mettes Mix", visninger af indslag om Kanal København og henvisninger til denne station i forbindelse med programtrailere for "MovieMakers" og

"Words of Peace", samt fremhævelser af hjemmesider m.v. i slutningen af en trailer for programmet "Words of Peace".

Radio- og tv-nævnet skal yderligere bemærke følgende:

Programmerne "Kosmo – Verden i Danmark" og "Frivillighedens ansigter" i de ovenfor behandlede udsendelser har med hhv. ca. 23 og 21 minutter en kortere varighed end stationens tilskudsberettigede sendetid på 30 minutter pr. udsendelse.

Nævnet vil på denne baggrund i en særskilt tilsynssag tage stilling til spørgsmålet om evt. overtrædelser af stationens programtilladelse.

Christian Scherfig
formand

/Ulrike Clade Christensen
nævnsssekretær

Kopi sendt til:
Klager Niels P.W. Jørgensen